

1) Hansı sıra yalnız açıq saitli sözlərdən ibarətdir?

- A) ütü, uşaq
- B) arıq, yaxın
- C) elan, mənə
- D) ilan, maraqlı
- E) uzun, əlaçı

2) Hansı sözə qoşulan cəm şəkilçisi yazıldığı kimi tələffüz olunur?

- A) qızlar
- B) ulduzlar
- C) çəmənələr
- D) otaqlar
- E) oyunlar

3) Hansı variantdakı sözlərin hər ikisinə saitlə başlayan şəkilçi artırıqda sözün son samiti olduğu kimi qalır?

- A) vərəq, məntiq
- B) çıraq, qonaq
- C) uşaq, otaq
- D) papaq, şəfəq
- E) natiq, oraq

4) Hansı sıradakı bütün sözlər sətirdən sətərə keçirilə bilməz?

- A) iyirmi, oyun
- B) əyri, ilan
- C) otuz, elan
- D) ovçu, bayraq
- E) əlli, ailə

5) Hansı sıradakı bütün düzəltmə sözlərin kökü feildir?

- A) tapşırıq, işıq
- B) açıq, ağıllan
- C) baxış, güllü
- D) dönüş, küskün
- E) enli, uzaqdan

6) Hansı sıradakı bütün sözlər eyniköklüdür?

- A) güllü, gülüş
- B) bilik, bildi
- C) güclü, güclən
- D) sula, sudan
- E) ovçu, ovdu

7) Yalnız başlanğıc forması təqdim olunmuş sözü müəyyənəldirin:

- A) səbəbkarlar
- B) gözləntim
- C) yaraqlıdır
- D) ağartdır
- E) alovlandı

8) Kök, iki leksik və bir qrammatik şəkilçidən ibarət sözdür:

- A) təkmilləşdirmək
- B) ucaldılmaq
- C) təkəbbürlülük
- D) səmimiyyət
- E) azarkeşlərimiz

9) Verilmiş sözlərin sinonimini müəyyən edin:

güclü-....., incə-....., lovğa-.....

- A) qüvvətli, qalın, təvazökar
- B) zəif, zərif, özündənrazi
- C) möhkəm, zərif, utancaq
- D) qüvvətli, zərif, təkəbbürlü
- E) möhkəm, qalın, özündənrazi

10) "*Sinif otağı işıqlı və geniş idi*" cümləsində altından xətt çəkilmiş söz ismin hansı halındadır?

- A) adlıq
- B) yiyəlik
- C) təsirlik
- D) yerlik
- E) yönlük

11) "*Açıq səma*" söz birləşməsinin asılı tərəfi ilə bağlı hansı fikir doğrudur?

- A) Sadə sözdür.
- B) Kökü feildir.
- C) İsimdir.
- D) Təkmənalıdır.
- E) Həqiqi mənədadır.

12) Yaxınmənalı sözlərin birləşməsindən yaranan mürəkkəb sözlər hansıdır?

- A) oğul-uşaq, get-gəl
- B) dəvədabanı, qaraqaş
- C) boş-bikar, mer-meyvə
- D) gecə-gündüz, səhər-axşam
- E) yorğan-döşək, toyuq-cücə

13) “Tədbirə ondan başqa heç kəs getməyəcək” cümləsində qoşmanın sinonimi hansıdır?

- A) -ca
- B) tərəf
- C) qarşı
- D) savayı
- E) -dək

14) Doğru yazılmış mürəkkəb adı müəyyənləşdirin.

- A) Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev
- B) Bakı Şəhər üzrə Təhsil idarəsi
- C) Müstəqilliyin Bərpası günü
- D) Azərbaycan Respublikası Milli məclisi
- E) Ramazan Bayramı

15) Mətnin məzmununa əsasən düzgün ardıcılığı müəyyənləşdirin.

(1) Həmin rəngsiz və iysiz maddənin ən sıx konsentrasiyası məhz membranların yumşaq toxumlarında olur. (2) Yəqin, hətta aspazların da əksəriyyəti təəccüblənəcək, amma bibərin ən çox “yandıran” hissəsi toxumları yox, onların yerləşdiyi arakəsmələrdir (membranlardır). (3) Bibərə acılıq gətirən kapsaisin adlanan maddəyə təbiətdə yalnız bu bitkinin tərkibində rast gəlinir. (4) Ümumi rəyə görə, bibərə acılıq verən onun içərisindəki balaca toxumlardır.

- A) 2, 3, 1, 4
- B) 4, 2, 3, 1
- C) 3, 2, 4, 1
- D) 4, 1, 3, 2
- E) 2, 4, 1, 3

16) Hansı cümlədə qeyri-müəyyən əvəzlik təsirlik hal şəkilçisi qəbul edib?

- A) Hər kəsin bu xəbəri eşitməyə haqqı var idi.
- B) Sualların cavabı hamıya maraqlı idi.
- C) Axşam kimsə qapını bərk döydü.
- D) Ad günündə kimisi rəqs edir, kimisi mahnı oxuyurdu.
- E) O, heç kəsi narahat etmək istəmirdi.

17) Hansı cümlədə işarələnmiş söz köməkçi nitq hissəsidir?

1. Topladığı sarı çiçəkləri güldana qoydu.
2. Onlar sübh tezdən meşəyə sarı yollandılar.
3. Evdə tək qalan uşaqların gözüna yuxu getmirdi.
4. Ana bilirdi ki, tək vətən sevgisi əsgər balasına güc verəcək.

- A) 1, 4
- B) 2, 3
- C) 1, 3
- D) 3, 4
- E) 2, 4

18) “Zərf+feil” sxeminə uyğun gəlir?

- A) qəhrəmancasına döyüşmək
- B) qəhqəhə çəkmək
- C) cəsarətli addım
- D) baxmadan yazmaq
- E) tərəfləri toplamaq

19) Hansı cümlədə say ismin sualına cavab verir?

- A) Beşinci sinfin şagirdləri qalib gəldilər.
- B) Babası ona bir neçə rəngli qələm aldı.
- C) Tədbirdə iştirak etməyənlərin sayı yeddi-səkkiz nəfər olardı.
- D) Bu il doqquzuncular nailiyyətləri ilə bizi sevindirdilər.
- E) Leysandan bir neçə gün sonra körpünün təmirinə başladılar.

20) Hansı variantda cümlənin düzgün sintantik təhlili təqdim olunmuşdur?

“Mən Kürün bu qədər vahiməli olduğunu görməmişdim”. (Zahid Xəlil)

- A) mübtədə, tamamlıq, xəbər
- B) mübtədə, tamamlıq, zərflük, zərflük, xəbər
- C) mübtədə, zərflük, xəbər
- D) mübtədə, təyin, zərflük, xəbər
- E) mübtədə, tamamlıq, tamamlıq, xəbər

21) “Uzaqlaşdılar” feili haqqında yazılan hansı fikir yanlıdır?

- A) III şəxsin cəmindədir.
- B) Şühudi keçmiş zamanda işlənmişdir.
- C) İki qrammatik, bir leksik şəkilçi qəbul edib.
- D) Təsdiq formada işlənmişdir.
- E) Sözü kökü yalnız zərf kimi işlənə bilər.

22) Mətn daxilində altından xətt çəkilmiş sözə əsasən aşağıdakı fikirlərə uyğun *düzgün* variantı seçin:

- Omonimlik xüsusiyyəti var;
- Mətndəki mənasından fərqli mənada işlənmişdir.

Molla bir gün tanışlarından birinin evinə qonaq gedir. Xörək olmadığına görə ev sahibi Mollanın qabağına təzə yağ ilə bal qoyur. Yağı yeyib qurtarırlar. Molla yavaşca balı qabağına çəkib çörəksiz-filansız barmağı ilə yeməyə başlayır. Bunu görən ev sahibi deyir:

-Molla, balı elə yavan yemə. Ürəyini yandırır.

Molla deyir:

-Kimin ürəyini yandırdığını Allah bilir.

- A) Barmağındakı kəsiklər dünənki kiçik qəzanın nəticəsində olmuşdur.
- B) Zəfər Günü keçirilən parad Azərbaycanın qüdrətini dünyaya nümayiş etdirdi.
- C) Anan gələne qədər evi yığışdır, həyəti ağart.
- D) Mövsümə uyğun olmasa da, Aranda şiddətli yağış yağdı.
- E) İstəyirsən bal-çörək, al əlinə bel-kürək.

23) *“Onun arzusu gələcəkdə böyük bir at fermasının sahibi olmaq idi”* cümləsində hansı cümlə üzvləri söz birləşməsi ilə ifadə olunmuşdur?

- A) zərflik, tamamlıq
- B) mübtədə, xəbər
- C) təyin, xəbər
- D) mübtədə, təyin
- E) zərflik, təyin

24) **Mürəkkəb cümləni müəyyənləşdirin:**

- A) Ardınca gələn atlı onu şəhərdən bəri izləyir, gözdən qoymurdu.
- B) O, tapşırıqlarını cəld yerinə yetirib dostları ilə futbol oynamağa getdi.
- C) O, ətrafına diqqətlə baxdı, kol dibində oturub onun sözlərinə qulaq asan dostlarını gördü.
- D) Qızcağaz ətrafını güllər bəzəmiş eyvana təəccüblə baxırdı.
- E) Diqqətlə qulaq asıb gördü ki, səs qapının arxasından gəlir.

25) Mətnə əsasən hansı hökm *yanlıştır*?

Ləgəri Həsən Çələbi 1633-cü ildə özünün düzəlttdiyi cihazla uçuş həyata keçirib. Bu zaman barıtdan istifadə edilib. Bu, ilk pilotlu raket və süni mühərrikli cihaz hesab edilir. Bu uçuş Sultan IV Muradın qızının ad günü bayram edilərkən həyata keçirilib. Çoxlu sayda insanın gözü önündə Ləgəri fitili yandırır və aparat göyə yüksəlib. Uçuş təxminən 20 saniyə çəkib. Ən yüksək hündürlük 300 metr olub. Raketi hərəkətə gətirən barıt qurtardıqdan sonra Ləgəri bədəninə birləşdirdiyi qanadların köməyi ilə yerə enib. Sultan ona pul mükafatı və yüksək rütbə verib.

- A) Ləgəri Həsən Çələbi ilk pilotlu və süni mühərrikli raketin yaradıcısıdır.
- B) İlk pilotlu raketin kəşfindən təxminən 4 əsr ötür.
- C) Ləgəri yerə enmək üçün öncədən lazımı tədbir görmüşdü.
- D) Çələbi bu kəşfi yüksək vəzifə əldə etmək üçün etmişdir.
- E) İlk süni mühərrikli raket aparatı barıt vasitəsilə hərəkət edirdi.

26) **Bölən 15, natamam qismət 48 olarsa, ən böyük bölünəni tapın.**

- A) 734
- B) 727
- C) 720
- D) 733
- E) 724

27) **Hansı ədədi on minliklərə qədər yuvaqlaşdırdıqda azalar?**

- A) 639742
- B) 782580
- C) 945446
- D) 308100
- E) 296812

28) **7088502 ədədini mərtəbə toplananlarının cəmi şəklində göstərin.**

- A) 7000000+80000+8000+500+2
- B) 7000000+800000+800+50+2
- C) 700000+800000+8000+500+20
- D) 7000000+80000+800+500+20
- E) 700000+8000+800+50+2

29) 47 yüzlük 2 onluq 7 təklik hansı ədədə uyğundur?

- A) 470027
- B) 4727
- C) 470207
- D) 47027
- E) 47207

30) Üç ardıcıl tək natural ədədin cəmi 177-dir. Ədədlərdən ən böyüyünün təkliklər mərtəbəsində hansı rəqəm olmalıdır?

- A) 7
- B) 3
- C) 9
- D) 5
- E) 1

31) Şagird beşmərhələli bilik yarışında iştirak etdi. O, mərhələlər üzrə 45, 61, 55, 70, 79 xal topladı. Onun topladığı xallar üzrə orta xalını hesablayın.

- A) 62
- B) 68
- C) 50
- D) 56
- E) 70

32) Üçbucağın birinci bucağı düz bucaqdır, ikinci bucağı 62° -dir. Üçbucağın üçüncü bucağını tapın.

- A) 33°
- B) 17°
- C) 45°
- D) 28°
- E) 51°

33) Tutumu 2 litr olan boş qaba əvvəl 375 ml, sonra 640 ml su tökdülər. Qabın tam dolması üçün daha nə qədər su tökülməlidir?

- A) 1 l 185 ml
- B) 725 ml
- C) 985 ml
- D) 1 l 15 ml
- E) 895 ml

34) $A + 136 \cdot 2 = 548$ ifadəsində A-nın 2 mislini tapın.

- A) 138
- B) 276
- C) 552
- D) 544
- E) 612

35) Hesablayın:

$$130987 - (3045 : 5 + 2096) - 426 : 3$$

- A) 128140
- B) 128282
- C) 126140
- D) 127267
- E) 127456

36) Tənliyi həll edin:

$$x - 5678 + (4565 : 5 - 379) = 3862$$

- A) 9006
- B) 9606
- C) 9016
- D) 9206
- E) 9008

37) $5 \text{ km } 752 \text{ m} - x = 4389 \text{ m}$ bərabərliyində x -in qiymətini tapın.

- A) 1293 m
- B) 1387 m
- C) 1417 m
- D) 1363 m
- E) 1236 m

38) $A = 2345 : 5 - 234$, $B = 9084 - 8760$ olarsa, $A + B - 109$ ifadəsinin qiymətini hesablayın.

- A) 450
- B) 455
- C) 395
- D) 435
- E) 355

39) 18, 53, 47, X, 21, 62 ədədlər qrupunda ən böyük fərq 59 olarsa, x-i tapın.

- A) 1
- B) 3
- C) 6
- D) 9
- E) 12

40) Sahəsi 90 sm² olan düzbucaqlının eni 6 santimetrdır. Bu düzbucaqlının perimetrini tapın.

- A) 90 sm
- B) 15 sm
- C) 60 sm
- D) 30 sm
- E) 42 sm

41) Dərzi bir top parçadan 20 m kəsdi. Bu, topda olan ümumi parçanın $\frac{1}{6}$ hissəsinə bərabərdir. Topda nə qədər parça var idi?

- A) 100 m
- B) 60 m
- C) 120 m
- D) 80 m
- E) 96 m

42) Düzbucaqlı şəklində olan bağın uzunluğu 56 m, eni isə uzunluğunun $\frac{5}{8}$ hissəsi qədərdir. Bağda yalnız meyvə ağacları əkilmişdir və bu bütün sahənin $\frac{3}{4}$ hissəsidir. Bağın boş qalan hissəsinin sahəsini tapın.

- A) 1960 m²
- B) 1470 m²
- C) 520 m²
- D) 490 m²
- E) 736 m²

43) Kvadratın daxilinə çəkilmiş çevrənin radiusu ən kiçik ikirəqəmli tək ədəddir. Kvadratın perimetri neçə santimetrdır?

- A) 44 sm
- B) 88 sm
- C) 84 sm
- D) 96 sm
- E) 36 sm

44) Bərabəryanlı üçbucağın yan tərəfinin uzunluğu 3 sm, perimetri isə 11 sm-dir. Bu üçbucağın oturacağıının uzunluğunun üçqatı neçə santimetrdır?

- A) 18 sm
- B) 21 sm
- C) 15 sm
- D) 27 sm
- E) 12 sm

45) Oğlan hər biri 1 man 20 qəpiyə 8 dəftər və hər biri 80 qəpikdən bir neçə qələm aldı. O, alınan ləvazimatlara cəmi 21 manat 60 qəpik pul verdi. Oğlan neçə qələm aldı?

- A) 15
- B) 16
- C) 17
- D) 18
- E) 12

46) Üç yeşikdə albalı var. İkinci yeşikdə birincidəkindən 2 dəfə, üçüncüdə isə birincidəkindən 4 kq çox albalı var. Birinci yeşikdə 19 kq albalı olarsa, üç yeşikdə cəmi neçə kiloqram albalı var?

- A) 60 kq
- B) 70 kq
- C) 80 kq
- D) 90 kq
- E) 86 kq

47) Otağın eni 8 m, uzunluğu 12 m-dir. Otağa bir kvadrat metrinin qiyməti 13 manat olan parket döşəndi. Parket üçün neçə manat pul xərcləndi?

- A) 1236 manat
- B) 1224 manat
- C) 1248 manat
- D) 1272 manat
- E) 1242 manat

48) Aralarındakı məsafə 35 km olan iki məntəqədən əks istiqamətdə iki avtobus yola düşdü. Onlardan birinin sürəti 69 km/saatdır. 3 saat getdikdən sonra onlar arasındakı məsafə 464 km oldu. Digər avtobusun sürətini tapın.

- A) 71 km/saat
- B) 63 km/saat
- C) 74 km/saat
- D) 68 km/saat
- E) 70 km/saat

49) Biri digərindən 4 yaş böyük olan üç bacının yaşlarının cəmi ən kiçik üçrəqəmli tək ədəddən 52 vahid böyükdür. Böyük bacının neçə yaşı var?

- A) 43
- B) 47
- C) 51
- D) 55
- E) 59

50) Sürəti 23 km/saat olan kater durğun suda 3 saat, çayın axını ilə isə 4 saat yol getdi. Çayın axma sürətinin 3 km/saat olduğunu nəzərə alaraq katerin getdiyi yolun ümumi uzunluğunu tapın.

- A) 173 km
- B) 104 km
- C) 121 km
- D) 169 km
- E) 152 km

51) “Qruplarla iş zamanı müəllim müşahidə edir ki, şagirdlərdən biri tapşırıqları işləməkdə maraqlıdır, amma sinif yoldaşları ilə əməkdaşlıq etmək istəmir”. Müəllimin hansı addımı problemi effektiv həll edər?

- A) Şagirdi danlayıb, onu əməkdaşlığa məcbur etməlidir, çünki hamıda əməkdaşlıq bacarığı formalaşdırmaq lazımdır.
- B) Qrup tapşırıqlarını elan edərkən zamanın qiymətləndiriləcək meyar olduğunu şagirdlərə bildirməlidir.
- C) Tapşırıqları fərqli öyrənmə tərzlərinə uyğun verməlidir.
- D) Bu istək şagirdin şəxsiyyət tipi ilə əlaqədirdisə, ona qısa müddətli fərdi şəkildə çalışmaq imkanı yaratmalıdır.
- E) Əməkdaşlıq etmək istəməyən şagirdi qrup işinə cəlb etmək məqsədəuyğun olmadığı üçün müəllim bu məsələlərə diqqət yetirməlidir.

52) “İki şagird dərstdə müzakirələr zamanı tez-tez mübahisə edir və bu, prosesin gedişinə mane olur”. Sinifdəki bu vəziyyət nədən məlumat verir?

- A) Sinifdə ünsiyyəti nizamlayan qayda və prosedurların olmamasından
- B) Müəllimin liderlik bacarığının aşağı olmasından
- C) Şagird nailiyyətinin aşağı olmasından
- D) Sinifdə diferensial yanaşmanın təmin edilməməsindən

E) Təlim nəticələrinin və qiymətləndirmə meyarlarının düzgün müəyyənləşdirilməməsindən

53) Verilənlərdən biri Kiçik summativ qiymətləndirməyə aiddir:

- A) Şagirdin gündəlik fəaliyyətini izləməyə xidmət edir.
- B) Bu qiymətləndirmə əsasında şagirdin illik qiyməti müəyyənləşdirilir.
- C) Hər bölmənin sonunda aparılır, bölməyə aid mövzuları əhatə edir.
- D) Dərs ilinin əvvəlində keçirilir, planlaşmada dəyişiklik etməyə imkan verir.
- E) Gündəlik təlim nəticələrini ölçməyə xidmət edir.

54) “Fikri mətndəki faktlarla əsaslandırır”. Tapşırıq B.Blumun İdrak taksonomiyasının hansı mərhələsini formalaşdırmağa xidmət edir?

- A) təhlil etmək
- B) tətbiq etmək
- C) xatırlamaq
- D) yaratmaq
- E) dəyərləndirmək

55) “Abzasdakı əsas fikri müəyyənləşdirir” təlim nəticəsi hansı altstandartın reallaşdırılmasına xidmət edir?

- A) 2.1.1 Mətdə rast gəldiyi yeni əşya və hadisələrin adlarını müvafiq mənə qrupuna aid edir.
- B) 2.2.3 Mətnin hissələrinə başlıqlar verməklə məzmununa aid sadə plan tutur.
- C) 3.1.1. Yazısında sadə hüsnxət və orfoqrafiya normalarına riayət edir.
- D) 3.1.1. Hərflərin elementlərini və konfigurasiyasını müəyyən olunmuş xətt boyunca düzgün yazır və bitişdirir.
- E) 4.1.6. Cümləni tanıyır və əsas əlamətlərini sadalayır.

56) Hansı fikir yanlışdır?

- A) Qruplarla iş forması şagirdlərdə ünsiyyət bacarığını inkişaf etdirir.
- B) Sinif qaydalarının şagirdlərlə birlikdə formalaşdırılması daha effektivdir.
- C) Müəllimmərkəzli təlim şagirdə, əsasən, yumşaq bacarıqlar formalaşdırır.
- D) Formativ qiymətləndirmə meyarlar əsasında aparılır.
- E) Formativ qiymətləndirmənin nəticələri şagirdin yarımillik qiymətinə təsir etmir.

57) Effektiv rəyi müəyyənləşdirin.

- A) Afərin! Müzakirələrdə aktiv deyilsən. Səsləndirdiyin fikirlərin məntiqi əsası yoxdur.
- B) Riyazi biliyin yaxşıdır. Sınıfdə ən yaxşı riyazi məsələləri həll edən də sənsən. Bəzi səhvlərin var, onu da gələcəkdə düzəldərsən.
- C) Fikirləri ardıcıl vermişən, lakin sistemlilik bir neçə yerdə pozulub. Yazında informasiyaların düzgün qruplaşması və ardıcılıqla verilməsinə diqqət yetir.
- D) Sual-cavab prosesində bütün suallara düz cavab versən də, summativlərdə bunun əksini göstərirsən. Demək olar ki, cəmi bir-iki sualı düzgün cavablandırmısan.
- E) Afərin! Sənin gözəl yaddaşın var, bütün hadisələri yadında yaxşı saxlayırsan. Kaş ki digər uşaqlar da sənin kimi olaydı.

58) “Müəllim həyatla bağlı problem situasiya qoyur və onun həllini şagirdə tapşırır ”.

Sınıfdə hansı inteqrasiya reallaşır?

- A) fəndaxili/şaquli
- B) fəndaxili/üfüqi
- C) fənlərarası
- D) fənnüstü/fəndaxili
- E) fənlərarası/fənnüstü

59) “Şagird ana dili dərində riyaziyyata aid misalların həlli ilə məşğul olur. Şagirdin ana dili dərində həvəsinin olmadığını düşünən müəllim ona hər hansı bir xəbərdarlıq etmir, riyaziyyat ilə məşğul olmasına icazə verir”. Verilən situasiya ilə bağlı doğru fikir hansıdır?

- A) Ana dili fənninə marağı olmasa da, şagirdə riyaziyyata aid biliklərini artırmaq imkanı yaratdığı üçün müəllimin yanaşması səmərəlidir.
- B) Müəllimin yanaşması diferensial yanaşmaya nümunə hesab edilə bilər.
- C) Müəllimin yanaşması şagirdə fərqli intellektin inkişaf etməsinə inamının olmadığını göstərir.
- D) Bu tərz yanaşma ilə müəllim dərində inklüzivliyi təmin edə bilər.
- E) Müəllimin yanaşması dərində şagirdyönümlülük prinsipini reallaşdırır.

60) “Müxtəlif anlayışlar yazılır, daha sonra onları birləşdirən ümumi bir sözün tapılması tapşırılır”. Təsvir edilən üsulu müəyyənləşdirin.

- A) Anlayışın çıxarılması
- B) Auksion
- C) BİBÖ
- D) Klaster
- E) Debat